Anul IX — Sibiiu, Mercuri 1/13 Aprilie 1892 — Nr. 75

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1892

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale *(Posta-utalvány — Post-Anweisung.)*

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sûnt rugați a ne comunica eventual prelûngă localitatea unde se află și **posta ultimă;** ear' domnii abonați vechi spre ușorare pot lipì pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în care li-s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Fondul de dispositiune.

Cu ocasiunea discuțiunii ce s'a încins în parlamentul maghiar asupra budgetului ministerului de interne, venind vorba despre *fondul de dispositiune*, oposiția a adus grele invinuiri guvernului.

Deși sûntem departe cu inima și cu gândul de aspirațiunile atât ale guvernamentalilor, cât și ale oposiționalilor, căci ducem o luptă contra tuturor „părinților patriei“, — cum se numesc deputații din camera maghiară, — totuși de astă dată ne alăturăm pe lûngă partidele oposiționale și constatăm bucuros, împreună cu ele, că în adevĕr guvernul cheltuesce sute de mii din fondul de dispositiune pe lucruri netrebnice.

Astfel:

Cheltuesce nu pentru siguranța publică, ci pentru a falsifica principiul cel mai prețios al vieții constituționale dintr'un stat: parlamentarismul. Din desbaterile urmate se invederează, că în alegerile trecute din „fondul de dispositiune“ s'au cumpĕrat voturi, s'a violentat deci conscienția alegĕtorilor; și

întreține o presă, care dacă ar fi să se judece de pe folosul ce-'l aduce cetățenilor, apoi nu e vrednică nici măcar de cerneala tiparului.

Importanța acestor două lucruri ne îndeamnă sĕ insistăm asupra lor ceva mai pe larg.

Oglinda și valoarea unui stat este de sigur parlamentul. Acì sûnt întrunite toate inteligențele, aici se poate vedè la ce grad se găsesc în stat instituțiunile moderne: parlamentarismul și respectul pentru constituțiune și legi.

Ei bine! Credem, că după cele întêmplate atât pe vremea alegerilor, cât și în urmă, ori-și-ce om nepreocupat și judecător imparțial s'a putut convinge, că constituționalismul și parlamentarismul în Ungaria abia doar' pe hârtíe mai există.

Dacă totuși ar fi nevoie sĕ mai întărim pe cineva în convingere, nu avem decât sĕ-'l învităm a urmări cu atențiune desbaterile din cameră, și credem că după a lor cetire în privința constituționalismului și parlamentarismului maghiar toți vom fi de acord cu oposiția maghiară.

Nu aceasta este însĕ ceea-ce în primul loc ne interesează în discuțiunea ce s'a urmat asupra fondului de dispositiune, ci cestiunea a doua: *întreținerea presei oficioase*, asupra cărei atragem atențiunea lectorilor nostri.

Ear' în această cestiune mergem numai până la jumĕtate drumul cu oposiția: recunoascem, că în adevĕr presa oficioasă maghiară nu merită nici măcar tiparul!

Nu însĕ pentru motivul adus de oratorii și diarele oposițiunii, că adecă diarele oficioase ar fi prea îngăduitoare cu naționalitățile și îndeosebi cu Românii din Ardeal, ci tocmai din motive contrare!

Și această presă, întocmai ca cea a oposițiunii, este șovinistă până la extrem.

În loc de a calma firea învĕpăiată a Ungurilor, o alimentează tot mai tare. În același timp când servesce un guvern călcător de legi, deservesce statului, din care nemaghiarii fac partea cea mare. În loc de a propoveduì înfrățirea și buna pace între popoare ce sûnt silite sĕ vețuească împreună, prin nechibzuința sa atîtă ură între cetățenii aceluiași stat. În loc de a înfiera pe politicienii, care fac sport din politică, dă adăpost aventurierilor politici și tuturor trădătorilor de neam și de principii. În loc de a fi evangeliu al civismului, este terenul unde Ovreii exploatează și pe Maghiari și pe nemaghiari. În loc de a spune adevĕrul, mistifică; în loc de a se încălzì de sentimente frumoase, se conduce de ură; arma cea mai des întrebuințată îi este calumnia, ear' denunțarea și poltroneria le consideră ca vîrtuți.

Eată ce se face cu fondul de dispositiune.

Eată presa oficioasă din Ungaria, eată pentru-ce ziicem, împreună cu foile oposiționale maghiare, că diarele guvernamentale unguresci însemnează decadență, întocmai cum și cele din oposiție își bat joc de principiile cele mai elementare ale diaristicei moderne, căci în privința aceasta există o perfectă unitate în toată presa maghiară.

Ca sĕ fim însĕ drepți, trebue sĕ apĕrăm guvernul contra unei invinuiri nemeritate ce 'i-o fac oposiționalii.

Astfel îl invinuesc de ce nu a fondat ori de ce nu fondează în Ardeal *diare românesci*, care sĕ combată scrisele presei românesci, și îndeosebi pe „Tribuna“, căci — scrie o foaie „patriotică“ — presa națională română câștigă teren pe zi ce trece între „blânzii Valachi“, așa că într'o bună dimineață Ungurii o sĕ se vadă cu desĕvîrșire perduți în Ardeal.

Atâta lucru cuminte mai putem sĕ recunoascem guvernului unguresc: n'a făcut acea încercare ce era sĕ-'l coste bani mulți, ci a lăsat ca Românii întrați la stăpân sĕ se compromită dînșii prin fondarea unui diar românesc guvernamental, de care însĕ Românii adevĕrați s'au ferit ca de ciumă.

Așa, că dacă este ceva de mirat, apoi aceasta e numai cum Ungurii nu s'au convins toți, că simțul național e mult mai desvoltat între noi Românii, decât ca el sĕ poată fi slăbit măcar prin mercenari plătiți din fondurile de dispositiune. Cum nu au vĕdut Maghiarii, că de reptilii ca Alexits și Moldován Gergely, Românii se îngrădesc cu zidul puternic al iubirii de neam, sentiment, de care Ungurii nu au sĕ ne desbrace nici când ar cheltuì întreg fondul de dispositiune în acest scop.

Nu! Cu fondul de dispositiune nu se poate aplana *cestiunea română*.

Numai simbriași nenorociți pot scrie așa ceva: sĕ se lucreze cu ajutorul fondului de dispositiune pentru amuțirea presei naționale române.

Cine nu s'a spăriat de temniță ungurească, n'are sĕ fie ademenit nici de banii Ungurilor.

Nu avem de vêndut nimic, ci avem de cucerit, revendicări! Ne simțim un popor tinĕr și plin de vigoare. Neoneștii: explotatorii și trădătorii întotdeauna isgoniți au sĕ fie dintre noi. Și cu cât ni-se prelungesce suferința, cu atât ne oțelim în lupta grea națională ce o ducem.

Numai domnia legii ne poate mulcomì!

Dacă își iubesce țeara, eată-ce sĕ ceară presa oposițională celei oficioase, eată ce sĕ ceară ambele dela guvernul acestui stat.

Epoca, în care se puteau cumpĕra pe bani conscience și se putea înăbuși prin forță sentimentul național, a trecut.

Trăim în veacul naționalismului.

Nevrênd sĕ scie despre aceasta presa maghiară, face serviciu rĕu tocmai Maghiarilor, căci numai ei au sĕ peardă când *siliți* vor fi sĕ se închine mărețului steag, fără triumful căruia statul acesta nu poate vețuì, steag pe care stă scris: egala îndreptățire a naționalităților!

Guvernul „binevoitor“ naționalităților. Foile guvernamentale se întrec eară în a face pe apostolii maghiarisării. Astfel „Kolozsvár“, organul de frunte al guvernului în Ardeal, publică în nrul seu de Sâmbătă un lung articol din peana cunoscutului kultur-egyletist Sándor József. În acesta pledează pentru reuniunea carpatină maghiară, care 'și-a luat de scop sĕ abată societatea pustelor unguresci sĕ călĕtorească în Ardeal, unde „situația etnografică este cea mai tristă și mai periclitată“. Aceasta se înțelege, pentru-că maghiarisarea Ardealului încă nu este sĕvîrșită. Și mai mult prestă în această privință „Nemzet“, organul de frunte guvernamental din Budapesta, în nrul seu dela 10 Aprilie n. a. c. Aici aflăm, drept panegiric patriotic, următoarea notiță: „Episcop maghiarisator. Tendențele maghiarisătoare ale episcopului Bubics în Ungaria-de-sus sûnt destul de cunoscute înaintea publicității nu numai din scrisorile sale pastorale, ci și din dispositiile sale sociale. În călĕtoria sa canonică din urmă, scrie corespondentul nostru, un pleban a început a-'l saluta în limba slovacă. Abia a zis însĕ câteva cuvinte, și episcopul spre înspăimêntarea oratorului și spre uimirea mulțimii 'l-a întrerupt zicênd latinesce: *Si non callet lingua hungarica, locuatur lingua ecclesiae*“. (Dacă nu scii ungurește, vorbesce în limba bisericii). După aceea episcopul a mers la școală, unde primarul a început sĕ-l întîmpine ear' slovăcesce. Episcopul, ce e drept, nu a înțeles nici un cuvênt, dar' pentru aceea tot a zis slovăcesce: „*dzekujem*“ (mulțumesc), ceea-ce a produs entusiasmul poporului. Folosindu-se de acesta, a rugat pe credincioși ca sĕ-'i procure bucurie prin învĕțarea limbii maghiare. Fruntașii satului, așezat la marginea Galiției, au promis, că la anul vor saluta ungurește pe episcopul“. Comentar nu mai trebue!

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 31 Martie st. v.

Intrevederi de monarchi.

Revenind asupra scirii despre întâlnirea împĕratului Wilhelm cu Țarul Rusiei la Danzig, „Nordd. Allg. Ztg.“ scrie ulterior, că din programul visitei împĕratului la Danzig se pare și mai puțin probabil, că împĕratul se va întâlnì cu Țarul.

Omorul lui Vulcovicì.

„Pol. Corr.“ primesce din Constantinopol un comunicat despre resultatele cercetării făcute în afacerea omorului lui Vulcovicì. Extragem din el următoarele: Judele instructor, Feizi-Bei, a ajuns la convingerea, că autorul omorului este un Bulgar din Macedonia, cu numele Merdjan, ear' complicele lui de căpetenie alt Bulgar din Macedonia cu numele Cristo. Cristo a mărturisit, că Merdjan a fost designat sĕ comită omorul, dar' acesta neagă ori-ce participare la afacere. Procesul contra lui Merdjan, Cristo și consoții se va face în curênd. Guvernul bulgar cere cu insistență ca acusa sĕ se facă și contra lui Șișmanoff.

După alt comunicat din Constantinopol al lui „Pol. Corr.“, guvernul bulgar a abandonat în adevĕr intenția de a adresa Porții o notă în afacerea Șișmanoff. Cercurile diplomatice cred, că guvernul bulgar a primit acest sfat dela unele puteri străine și în urmare s'a resolvat a nisuì la complanarea greutăților ce se nasc din această afacere prin schimbări confidențiale de idei cu Poarta.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Dela Ateneul-Român.

Ateneul-Român nu numai ca formă e una din cele mai strălucite podoabe ale Orientului, ci și ca fond a început sĕ devie o instituție, care fără îndoeală va avè un rol precumpĕnitor în înfrățirea popoarelor Peninsulei-Balcanice.

Pe de o parte, de pe această tribună au început a se propoveduì ideile și simțĕmintele cele mai legitime naționale, ear' pe de alta, pe basa faptelor și documentelor istorice, a se edifica clădirea, sub care odată se speră a se adăpostì ca o familie înruditĕ, — dupa-cum a dovedit dl Hașdeu în ședința de astăzi a Academiei, — popoarele Orientului.

În acest scop, conferența ce domnul Ioan Bogdan, profesor de limbile slave la universitate, a ținut la Ateneu, merită toată atențiunea Românului, pentru care materia nu este âtâia și ultima țintă a vieții.

Autorul, deși âtâia dată suit pe o tribună publică și deși cunoscut mai ales de un cerc restrîns de învĕțați din țeară și străinătate, a avut ocasiunea sĕ se încredințeze, că subiectul despre care a tractat nu este străin și indiferent „inteligenței“ române din capitală.

Titlul conferenței, despre care e vorba, a fost „Românii și Bulgarii“, obiect foarte interesant și totdeodată însemnat din punctul de vedere istoric pentru Români.

Conferențiarul, profund cunoscĕtor al limbilor slave moderne și vechi, a studiat epoca veche și a trebuit sĕ constate prin isvoarele directe ce 'i-au stat la îndemână, că adevĕrul istoric, nu e tot același, care a fost presentat până acum prin începuturile de studii istorice făcute de predecesorii sei.

De acì o nouă lumină, un nou orisont deschis sciinței.

Domnul Ioan Bogdan, a cărui inimă îmbrățișează tot atât de cald imparțialitatea judecății, cât și soartea neamului seu, fără a se teme și a arunca, printr'un șovinism scurt la vedere, vĕlul lui Timant asupra trecutului nostru, îl scormonesce adûnc și-'l diseacă, și cu o viuă bucurie de triumf arată, că în acel trecut întunecos e învĕlită lumina viitorului, simburele existenței și perpetuării noastre naționale.

Cu aceste observări prealabile întrăm în schițarea materiei pertractate de dl conferențiar în seara de 26 Martie, fiind siguri, că vor întîmpina tot interesul bunilor nostri frați din Ardeal.

Dintr'untâiu pentru a desrădĕcina unele prejudiții ruginite pe terenul istoric la Români, cere indulgența datorită începutului și introduce pe ascultător imediat în subiectul ales.

Raporturile care — zice dl I. Bogdan — au existat timp de 13 veacuri de bună vecinătate între noi cu Bulgarii, au fost felurite. Dintre multele raporturi literare, etnografice, politice, bisericesci etc., alege și se mărginesce la cele culturale și politice, cu atât mai mult, că dl Hașdeu a avut demult ocasiunea, ca chiar de pe această tribună sĕ vorbească despre raporturile etnice ale acestor două popoare.

Cu toate-că noi Românii sûntem urmași direcți ai Romei și că fondul ni-a rĕmas până astăzi curat latin, totuși a fost un timp odată, când în biserica și în statul nostru adoptasem limba bulgară. Cum se explică acest fapt istoric? — Deja Urechiă, cronicarul, a crezut, că în urma conciliului dela Florența, introducerea limbii bulgare, recunoscută de patriarchul și de împĕratul Bizanțului, ca limbă oficială a bisericii bulgare, va servì ca un paladiu în contra catolicismului. Această explicare a primit-o Cantemir și alții. Dintre străini, unii au crezut, că acesta a fost resultatul forței, ear' alții al creștinismului propagat la Români de către Bulgari.

Dela explicarea acestui fapt depinde concepțiunea întregei noastre istorii. Dar' mai întâiu, pentru a ne putè da seamă mai bine, sĕ facem o mică descriere despre originea Bulgarilor. Numele lor e de origine turcească. În dialectul turcesc e un cuvênt cu însemnarea de: turburător, rĕsboinic, etc. Această explicare a cuvêntului este justificată printr'o mică listă a numelor unor prinți bulgari, unde sûnt cuvinte, care nu se pot tălmăcì decât prin dialectul Ciuvașilor dela Volga. De acì nu urmează însĕ, că sûnt de origine turcească. Ei sûnt Slavi. În sec. al 5—7-lea năpădind în Peninsula-Balcanică, au dat de Sloveni, care ocupau Mesia, Tracia, Macedonia, până în Tesalia și care veniseră ceva mai nainte și împreună cu dînșii. Bulgarii 'i-au cucerit, 'i-au supus și li-au impus felul lor de a cârmuì. Deja pe la sec. 9—10 Bulgarii adoptaseră limba slovenească și-'și perduseră naționalitatea lor, substituind numai numele de Sloven cu cel de Bulgar. Un fapt analog s'a întêmplat la Ruși, căci Slavii din Rusia s'au numit Ruși numai dela dinastia Normanilor (Ros).

La Bulgari și limba și cultura e slavă; cu toate-că s'au amestecat cu Cumanii, Pecenegii etc., ei au rĕmas în fond Slavi.

Acum punem întrebarea: Cum noi, care în Dacia Traiană ne bucurasem de o civilisațiune romană înaintată, am adoptat în viața oficială limba și cultura bulgară? Cu convingere rĕspundem, că aceasta nu e decât o consecuență firească a vremilor grele sub care am trecut și care ne-au făcut sĕ perdem orice urmă de civilisație și cultură antică romană, și tocmai când ducem o viață seminomadă, în uitarea trecutului glorios, sĕ primim cultura și civilisația bulgară, pe care acestia 'și-o însușiră dela Bizantini.

Expansiunea repede a puterii elementului bulgar peste peninsulă se explică I-iu prin vecinătatea Bizanțului, care li-a dat forma de stat și creștinismul, și al II-lea prin lipsa de dușmani puternici, care sĕ le opună o resistență hotărîtoare în calea lor.

Între sec. 7 și al 10-lea cade epoca cea mai însemnată de înflorire a literaturii și culturii bulgare. Importanța ei a fost atât de covîrșitoare, încât imediat a aflat rĕsunet și la ceialalți Slavi-de-Sud și Nord (Ruși).

În timpul acesta, care era rostul traiului poporului român? Trăiam ca păstori, nomazi; cutrieram munții și șesurile, lipsiți de o viață de stat organisată, lipsiți de o formă de guvernament. Supuși de Bulgari atât dincoace de Dunăre, cât și dincolo, a trebuit, firesce, sĕ primim formele vieții oficiale a Bulgarilor. Adecă, atât viața noastră de stat, cât și cea bisericească a fost organisată după modelul Bulgarilor.

Dar' de acì nu urmează, că am primit și creștinismul dela Bulgari; căci deja există un strat puternic de termini latini în terminologia noastră creștină, care servesce ca o viuă dovadă despre anterioritatea creștinismul la Români.

La 1018 Bizantinii cuprind Bulgaria. 188 de ani de decadență politică și morală paralisează ori-ce mișcare. Atunci se nasce secta Bogomililor, care s'a rĕspândit în Europa. Amorțeala și stagnațiunea Bulgarilor a durat până atunci, până când Românii au dat nascere la imperiul româno-bulgar, sub conducerea lui Ioan și Petru Asan.

Românii P.-Balcanice, popor de munte, oțelit prin clima aspră, îndată-ce s'au ridicat 2 viteji copii ai lor, au dat semnul de rĕscoală și au început acea serie de lupte ale căror resultate sûnt bine cunoscute. Nu voim a înșira aceste lupte, prin ale căror succese strălucite s'a restaurat imperiul. Ceea-ce ne interesează acì ca sĕ scim, este că rolul Românilor în crearea acestui imperiu a fost mare: ei au fost brațul și capul mișcării, ear' Bulgarii massa. Meritul de căpetenie trebue deci sĕ-'l atribuim Românilor fără nici un șovinism. In genere, istoricii slavi au falsificat mișcarea fraților Asan. Astăzi nu e Slav, care sĕ recunoască, că restauratorii imperiului româno-bulgar sûnt Români. Dar' atât scriitorii bizantini, cât și scrisorile Papilor adresate domnilor români, precum și

Din Germania.

„Post“ din Berlin scrie, că lucrările prealabile pentru noul proiect de lege militară sûnt aşa de progresate, încât nu mai restă decât elaborarea detailată a planului de reforme. „Börsenzeitung“ află, că proiectul de present se discută într'o comisie de experţi presidată de împăratul. Proiectul se va presenta Reichstag-ului la toamnă, şi numai la dorinţa cancelarului imperial, generalul conte Caprivi, a fost amînat până atunci.

Causa română în Bucovina.

Corespondentul nostru din Bucovina ne împărtăşesce cu data de 7 Aprilie n. următoarele despre situaţia de acolo:

Alegerile de Luni au fost pentru poporul român din Bucovina o adevĕrată baie feruginoasă. Lupta ce ni-s'a impus a fost pretutindenea purtată cu energie şi curagiu şi nu era cerc electoral, în care alegĕtorii români sĕ nu fi simţit gravitatea situaţiei, în care ajunse ţeara, graţie îmbuibării şi rĕsfăţării unor egoişti străini de aspiraţiunile patriotice şi naţionale ale poporaţiunii bastinaşe din ţeară.

Pretutindenea preoţimea a stat la culmea chemării şi poporul 'i-a dovedit, că-'i urmează cu dragă inimă, dacă îl conduce pe calea cea adevĕrată a iubirii de credinţă şi de neam.

Deşi ordinul cel mai strict, pe care guvernul local îl primise dela Viena, era ca în şese cercuri electorale Românii sĕ nu fie combătuţi, s'au găsit oameni, care s'au încercat a-'şi pune ică-colea candidaturile prin aceste cercuri şi, dacă nici nu cu ajutorul autorităţilor politice, dar' cu alte mijloace s'au încercat a combate pe candidaţii nostri naţionali, — opintirile lor au fost zadarnice, căci conscienţa naţională s'a deşteptat în popor, grosul preoţimii a apucat pe căi mai bune, şi unde nu este putere brutală, baionetă de gendarm, acolo nu există chip de a violenta conscienţele. Contracandidaturile nu au putut produce nici măcar o alterare a unanimităţii cu care au fost aleşi candidaţii partidului naţional românesc.

Cu totul altfel a stat lucrul în cercul Câmpulungului şi al Cernăuţilor, unde guvernul local 'şi-a avut candidaţii sei oficiali si unde organele lui subalterne au şi făcut tot ceea-ce au putut şi în cele mai multe casuri chiar mai mult decât li-ar fi fost permis pentru scoaterea din urnă a acelor candidaţi.

Cu atât mai mare e însĕ onoarea bravilor alegĕtori din creerii munţilor românesci ai Bucovinei, care nu s'au temut nici de ameninţările prefectului, nici de făgăduelile agenţilor electorali şi ale unui popă rătăcit, nici de puterea baionetei şi cu atât mai puţin de presenţa candidatului lor de până acum, care a eşit în ziua alegerii la faţa locului ca însuşi sĕ-'şi vadă căderea şi sĕ se convingă, că Românul scie sĕ pedepsească pe cei-ce 'şi-au bătut odată joc de el. Locuitorii din munţi sûnt curaţi la inimă, până în munţi încă nu a putut strĕbate corupţiunea, pe care am vĕdut-o la bietul popor din giurul Cernăuţilor, unde fel de fel de elemente străine au avut înrîurire păgubitoare asupra caracterului seu.

Singuri nu ne putem da bine seamă cum cel mai curat cerc românesc, munţii nostri românesci, 'şi-au avut până acum în mai multe perioade de-arîndul pe un neromân de representant în dieta ţerii. Era o adeverată anomalie şi o greşeală radicală, care trebuia cât mai curînd corească. Şi cine scie dacă, pe lîngă conservatismul înăscut poporului românesc, deputatul de până acum al Câmpulungului putea sau nu sĕ fie scos din cercul seu, dacă nu se în ĕmplau cele-ce s'au întîmplat şi dacă mai ales el însuşi pentru hatîrul nu scim cui nu 'şi-ar fi aruncat mandatul pe care 'l-a primit.

Bravo, Câmpulungenilor! Voi aţi salvat onoarea naţională şi aţi arĕtat veneticilor, că vechia vîrtute română a reînviat şi în Bucovina. Acum nu ne mai temem de nimeni şi de nimic. Perderea ce partidul naţional a îndurat-o în singurul cerc al Cernăuţilor se compensează încâtva prin împregiurarea, că aici s'a făcut alegerea între celc mai neauzite presiuni şi că cel-ce a câştigat mandatul cu majoritate de voturi, nu 'l-a primit în urma liberei voinţe a poporului, ei cu ajutorul baionetei şi altor mijloace.

Zis-au cine au zis, ni-e silă sĕ-'i şi numim pe nume, că în Bucovina lupta electorală nici-odată n'a fost aşa de înverşunată ca de astă dată. O recunoascem, dar' nimeni altul decât ei au provocat această luptă în cel mai mişelesc mod.

Pentru noi ea a fost o baie feruginoasă, de sigur mai bună ca a şefului ţerii, căci din ea am eşit de zece-ori mai tari decum eram, ear' prin isbânda dela Câmpulung ni-am salvat onoarea naţională.

Profesorul archimandritul Iuvenal Stefanelli a luat poziţie faţă cu presiunile guvernamentale şi a declarat în mijlocul colegilor sei, că ori-care preot român, ce ar vota după placul guvernului local, ar fi un proditor de biserică, de naţiune şi de patrie.

Despre decursul alegerii în Cernăuţi primim următorul raport:

Oara fixată pentru alegere era 3 d. a. Alegĕtorii s'au înfăţişat deja la 2 în localul alegerii, care era încungiurat de gendarmi. La portal doi gendarmi cu baioneta cereau biletele de legitimare şi numai cel-ce arĕta un asemenea bilet putea sĕ între. În lăuntru erau o mulţime de agenţi oficiali. Toţi amploiaţii şi sevitorii prefecturii, precum şi funcţionarii dela alte autorităţi politice în mare ţinută, se plimbau prin localul de alegere. Îndată-ce sala se umplù de alegĕtori din partidul guvernului, prefectul Barleon a numit comisia ce se compune din 7 membri, 4 ce au sĕ fie aleşi de către alegĕtori şi numai 3 numiţi de prefect. Tot prefectul a numit şi pe preşedintele comisiunii, pe care 'l-a însărcinat cu purtarea unei liste, girând el însuşi afacerile presidiale.

Acel votant, care a cutezat sĕ-'şi dee votul pentru candidatul neagreat la prefectură, fu mĕsurat cu ochi mari şi despreţuitori de către toţi amploiaţii presenţi, între care nu lipsia nici inspectorul perceptoriei cu impunĕtoarea sa mutră secuestrătoare.

Alegĕtorii Berar şi Voronca au protestat în contra deschiderii şedinţei înainte de oara fixată, însĕ înzadar. Vornicii trăgeau mereu la rĕspundere pe votanţii din comunele lor, care cutezau sĕ-'şi dee votul pentru Morariu.

Această intimidare avù drept efect, că partisanii candidatului naţional îl numiau numai cu gura jumĕtate, aşa că în loc de Basil Morariu se părea a se auzi numele lui Basil Wolan, şi scriitorii se şi grăbiau a induce pe acest din urmă în locul celui dintâiu.

Cei-ce cutezau a se uita în condeiul scriitorilor, erau somaţi a părăsi localul de alegere, din care causă nu se putea controla întreg decursul alegerii.

În asemenea condiţiuni, în locul liberei voinţe şi a convingerii, întră frica şi intimidarea şi aşa resultatul alegerii a fost cel dorit de prefectură, pentru care s'au comis abusuri şi s'au risipit — şi mai multe parale.

Însemnăm, că părintele Voronca din Mihalcea, stând la spatele unui scriitor pentru a-'l controla, dacă scrie sau nu numele pe care îl dictează alegĕtorii, fu provocat de către prefect a părăsi localul. Domnul Voronca a rĕspuns: „Sûnt alegĕtor şi ca atare stau aici!“ „Cu toate aceste te provoc sĕ părăsesci localul“. „Nu pot sĕ fac aceasta“. Prefectul dădù atunci ordin unui funcţionar ca sĕ se posteze dinaintea lui Voronca aşa, ca el sĕ nu poată vedè ce scrie scriitorul. Şi de câte-ori Voronca îşi muta locul, funcţionarul respectiv se punea dinaintea lui. Dl Voronca fiind în urmă amenințat a fi dat afară cu gendarmii, a rĕspuns: „Baionetei trebue sĕ cedez“ şi a esit afară.

Dl D. Voronca, oficial de poştă, a fost provocat ieri dimineaţă la oarele 8 a pleca imediat, încă la oarele 9, la Iţcani, locul transferării sale subite. Deoare-ce directorul poştal nu are dreptul de a transfera pe funcţionari, ear' ordinului trebue urmat — întocmai ca şi la miliţie — dl Voronca a cerut decret de transferare în scris. Directorul a promis acest decret pe 11 oare din zi, aşa că dl Voronca numai ieri după ameaz̧i a putut pleca din Cernăuţi.

Avênd în vedere împregiurarea, că dl Voronca, cel care alăturea cu dl advocat Pitey a votat la timpul seu în consiliul comunal din Cernăuţi în contra cetăţeniei de onoare a contelui Pace, că d-sa se bucură de multă încredere la toţi locuitorii din suburbii, care dau cel mai mare contingent al alegĕtorilor din Cernăuţi, şi că în sfîrşit e aderent al candidaţilor baron Mustatza şi Vormund, se pare că întreaga afacere cu transferarea lui se rapoartă la alegerea de aci în oraşul Cernăuţi.

Dacă se mai recurge şi la asemenea mijloace, şi un funcţionar cu familie, cu nevastă şi 7 copii, poate sĕ fie transferat peste noapte şi, după-cum se presupune, numai până-ce trec alegerile, ne putem închipuì ce lucruri frumoase au sĕ se mai întîmple în Cernăuţi în decursul zilei de astăzi! — Contele Pace a făcut ieri şi alaltăieri visite pe la toţi şefii oficiilor de stat din Cernăuţi. Unii spun, că dl conte ar fi provocat pe fiecare şef în particular a înrîuri asupra funcţionarilor, ca sĕ voteze pentru candidaţii „liberali“ Kochanowskiego şi Dr. Rott, alţii susţin eară, că preşedintele ţerii 'şi-ar fi luat cu acest prilegiu adio dela şefii de biurouri. — În oraşul nostru se lucră cu cele mai nepermise mijloace în contra candidaţilor cetăţenilor independenţi. Lasă, că şi lista alegĕtorilor numai în momentul din urmă a fost terminată, o mulţime de creştini nici nu au căpĕtat încă bilete de legitimare, şi dacă au mers la guvern sĕ se plângă, de acì au fost îndrumaţi la magistrat pe aci la 9 oare, prin urmare tocmai pe timpul când se începe alegerea. — Mai mulţi alegĕtori din tabĕra aderenţilor baronului Mustatza au fost ieri după ameaz̧i arestaţi.

Moştenirea lui Zappa.

În această remarcabilă afacere (veţi numĕrul dela 28 Martie n. a. c.) 'i-se scrie lui „ olitische Correspondenz“ din Atena următoarea corespondenţă, care ilustrează atitudinea şi vederile guvernului şi societăţii din Grecia:

Opinia publică a Greciei şi a României este viu agitată prin cearta pentru moştenirea lui Zappa, în care e vorba, în sumă rotundă, de cel puţin 20 de milioane ce sûnt reclamate de amêndoue ţerile. Numele Evanghelie şi Constantin Zappa sûnt cunoscute şi peste frontierele Greciei ca exemple de extraordinară iubire de patrie. Amêndoi verii au vĕdut scopul vieţii lor în aceea, că au sĕ adune o avere mare, pentru a o lăsa moştenire patriei. Aceasta pentru ei a fost Grecia, deşi au fost stabiliţi cu locuinţa în România, unde aveau cele mai multe proprietăţi.

Cel dintâiu a întemeiat în Constantinopol şi Atena institutele numite după dînsul; în special Zappeion-ul din Atena este o decoare de frunte a oraşului. Evanghelie încă fiind în vieaţă 'şi-a testat averea acestuia, respective curatoriului numit de statul grecesc, însĕ usufructul şi administrarea averii le-a lăsat pe toată vieaţa vĕrului seu Constantin.

Sûnt acum două luni a murit şi acesta. Testamentul seu, aflat înainte cu câteva zile, institue de erede universal al averii sale de vr'o 8 milioane, afară de câteva legate, lăsate rudeniilor, pe naţiunea grecească. Prin urmare întreg lăsămêntul Zappa, după voinţa testatorilor, compete Greciei, respective aşa numitei comisii olimpice.

Pe când însĕ proprietatea lui Constantin se află în cea mai mare parte în Tesalia, şi prin urmare este asigurată, partea cea mai mare a proprietăţii vĕrului seu se află în România, unde însĕ persoane juridice — şi în România curatoriul amintit este considerat de atare — nu pot moşteni proprietate imobilă. De aceea o mare parte a moştenirii este periclitată. Abstragênd dela aceasta, se pare că şi rudeniile au intenţia de a ataca testamentul.

Opinia publică din Atena în mod natural este neliniştită prin această fasă a afacerii, dar' guvernul dela început a tractat cu seriositatea necesară această afacere, atât de importantă pentru Grecia. Unul din cei mai distinşi advocaţi a fost trimis la Bucuresci; afară de aceea şi trimisul grecesc la Petersburg, Paparypopulos, care în acelaşi timp este acreditat şi la curtea din Bucuresci, s'a dus în capitala României, ca sĕ apere în această afacere interesele Greciei. Consiliul de ministri s'a ocupat de repeţite ori cu afacerea, hotărîrile lui nu sûnt însĕ cunoscute.

Situaţia în Sêrbia.

Lui „Allg. Zeitung“ din München 'i-se scrie din Belgrad dela 7 Aprilie n. a. c.:

Crisa este resolvată şi pacea între guvern şi regenţă restabilită. Cestiunea ocupării postului de ministru de rĕsboiu a făcut, adevĕrat, în oara din urmă unele greutăţi, dar' cine a crezut, că va veni lucrul la conflict între cei doi factori, nu cunoasce raporturile sêrbesci, sau le vede colorate prin diferiţi ochelari, după punctele de vedere ale partidelor. O impresie cam ridicolă face, că opoziţia liberală n'a avut lucru mai grabnic, decât sĕ-'şi adune aderenţii la o conferenţă, pentru a împărţi înainte portofoliurile şi a stabili un program de guvernare. Încăpăţinarea lui Pasicì şi amenințarea lui cu demisia n'au fost serioase. El a sciut foarte bine, că regenţii nu sûnt în poziţie sĕ experimenteze şi că nici partidul radical nu este dispus sĕ-'şi rischeze poziţia normativă de astăzi. La un radical de coloarea colonelului Raşa Miletici ca ministru de rĕsboiu nu s'a cugetat nici însuşi Pasicì pentru-că a cunoscut vederile regenţilor în această privinţă şi pentru-că sub nici o condiţie n'a voit sĕ-'şi pericliteze bunele relaţiuni cu regenţa.

Amenințarea cu demisia avea sĕ arete clubului radical, devenit cam neascultător, seriositatea momentului şi sĕ-'l prepare la lurcurile neplăcute ce ar putè ajunge pe membrii lui: renunţarea la puterea atât de greu câştigată, care ar fi adus cu sine pentru fiecare radical perderea influenţei, vaz̧ei, poziţiei şi venitelor. Scirea pusă în circulaţie, că Pasicì 'şi-ar putè da demisia şi s'ar putè întîmpla o schimbare de sistem, a intimidat la timp clubul radical, şi altcum îngrijat, şi 'l-a făcut concesiv, când Pasicì a declarat, că a acceptat pe candidatul de compromis, propus de regenţi, pe colonelul Ghiuricì.

Dacă cugetăm, cât de mult s'au usat radicalii în timp relativ scurt, şi cât de mult îşi tem existenţa, de câte-ori li-se amintesce mortalitatea, vom înţelege, că clubul radical a aflat, că resolvarea prin compromis a crisei este cel mai bun chip de a regula afacerea. Adevĕrat, că în decursul pertractărilor între regenţi şi ministrul-president au avut loc dispute vehemente, provocate de regentul cam aprins şi nu tocmai binevoitor radicalilor, generalul Belimarcovicì, care a imputat în felul seu deschis clubului radical, că are veleităţi antidinastice. Linistea chibzuită a regentului Risticì şi iubirea pronunţată de pace a regentului general Proticì, care pe deasupra spriginesce pe radicali, au restabilit eară bunele relaţiuni şi au făcut cu putinţă înţelegerea asupra persoanei ministrului de rĕsboiu, care convine amênduor părţi.

Scirea, că regentul general Belimarcovicì 'şi-a dat demisia, a cărei origine este a se reduce la scenele amintite din consiliul de ministri, nu se confirmă. Ea a fost rĕspândită de liberali, care îl consideră pe Belimarcovicì de al lor şi prin demisia lui ar dorì sĕ provoace o crisă în regenţă. Generalul Belimarcovicì nu este omul, care sĕ renunţe numai aşa la o poziţie comodă şi distinsă, numai pentru a pune pe radicali în poziţia de a băga în regenţă prin alegere pe un om a lor, ca generalul Gruicì sau chiar Nicola Pasicì. Chiar şi numai din acest motiv nu este a se crede scirea despre retragerea lui Belimarcovicì.

Situaţia de present este pacînică şi promite a rĕmânè aşa peste vară. Furtunile isbucnite în decursul sesiunii trecute a Scupcinei au trecut din norocire şi situaţia politică promite peste vară timp frumos. Ar fi însĕ prematur a judeca de pe acum, că oare imensele deficite, noul împrumut pentru armată, încassarea dărilor, disordinea perpetuă în administraţie şi justiţie, nesiguranţa tot mai mare în ţeară şi şovinismul naţional, care se bucură de spriginul vĕdit al guvernului, nu vor produce deja la începutul sesiunii parlamentare fructe rele, care sĕ scoată la suprafaţă pe faimosul tribun Caticì şi pe aprigul Taisicì.

---

ajutorul dat lor de Românii din Dacia, — sûnt o desmințire evidentă a ideilor susţinute de Slavi. Negreşit, şovinismul slav joacă rolul seu acì. Dar' totuşi faptele istorice ne legitimează mândria ce o putem avè pentru înfiinţarea imperiului româno-bulgar. Aceasta e întâia rĕsplată ce li-am dat-o Bulgarilor pentru cultura împrumutată.

Imperiul româno-bulgar a început sĕ decadă, îndată-ce elementul românesc dispare. Decăderea provine nu numai din slăbiciunea internă, ci şi din ridicarea Sêrbilor şi a muntenilor, precum şi desmembrarea imperiului bulgar.

De acì şi decadenţa literară şi prăsirea sectelor religioase, afară de aceea a Bogomililor, care toate săpau fundamentele morale ale statului. Resistenţa deci, pe care au opus-o Bulgarii la venirea Turcilor, a fost slabă şi n'a trebuit decât o mică sguduitură spre a se prăvăli şubredele coloane ale acestui imperiu. În timpul acesta Românii perd în P.-Balcanică, dar' câştigă în Dacia. Întărindu-se acì, ei încep sĕ dee sprigin şi ajutor Bulgarilor. Românii din Dacia se rupseră politicesce de Bulgari şi Unguri, şi s'au constituit în principate sub Basarabi în Muntenia şi Muşătesci în Moldova.

Meritul nostru de atunci încoace consistă mai ales în faptul, că noi am conservat cultura bulgară foarte înaintată pentru timpurile acelea. Din sec. 14—17, când statul român înfloresce, se efectuesce opera cea mai binefăcĕtoare a culturii bulgare. Se poate zice, că în epoca aceasta România a fost Italia bulgarismului. Mănăstirile din ţeară au fost cuibul, în care s'au păstrat, şi cultivat literatura şi arta bulgară. Dacă nu le-am fi păstrat noi, astăzi Bulgarii nu s'ar fi mândrit, că odată în Orient au fost, în afară de Bizantini, cel mai cult popor.

Dar' noi n'am fost numai nisce simpli imitatori. Dacă studiem toate isvoarele, ne încredinţăm de perfecţionarea literaturii şi artelor primite dela Bulgari. Aceasta se explică prin superioritatea noastră; prin faptul că, cu toate-că perdusem cultura şi civilisaţia romană, păstrasem însĕ simţul estetic înăscut neamului latin. Tot pe atunci a pornit un curent de literatură şi artă, care a avut o înrîurire puternică asupra Rutenilor şi Rusilor.

Fatalitatea a făcut ca noi sĕ adoptăm cultura slavă; nu sciu întru cât aceasta e o nenorocire sau o norocire. Am dovedit însĕ, că această cultură am putut sĕ ni-o însuşim şi s'o perfecţionăm şi sĕ ne lăudăm, că apoi am rĕspândit-o la Slavi.

Epoca fanariotă a fost cea mai tristă, cea mai plină de impilări politice exercitate de Greci. Turcii storceau ţeara lor ca şi a noastră cu dările şi recrutările Ienicerilor. Popii storceau dijme. În Bulgaria încetul cu încetul popii bulgari au fost înlocuiţi prin popi greci; limba bulgară în biserică şi şcoală a fost substituită prin cea grecească, şi o tendenţă periculoasă pentru Bulgari ca şi la noi se desvoltase de către Greci. Cu drept a grăit un scriitor, „că nu este limbă, care sĕ exprime toate nelegiuirile fanariote în Bulgaria“.

Bulgarii au fost mult mai nefericiţi ca noi. Pe la jumĕtatea sec. al 18—19-lea ei perduseră cu totul ori-ce tradiţie istorică.

Cultura fanariotă îi redusese până a le fi rusine de limba lor. Erau lipsiţi de aristocraţie şi se înjosiseră într'atâta, încât perduseră ori-ce aspiraţie înaltă; ajunseseră un fel de paria în ţeara lor.

În aceste momente critice, tot noi li-am întins mână de ajutor. Noi 'i-am spriginit ca sĕ se ridice. Dela boerii şi mănăstirile noastre curgeau milele pentru bisericile lor. Dela noi şcolile şi mănăstirile bulgare îşi luau manuscripte şi cărţi. Nu e om mai însemnat, care sĕ nu vie la noi pentru ajutor. Am spriginit pentru-că erau consideraţi ca fraţi ai nostri, adecă de aceeaşi lege: erau ortodoxi. Acesta a fost ajutorul însemnat; o rĕsplată bogată, care am dat-o Bulgarilor, pentru-ca timpurile noue sĕ-'i găsească pregătiţi pentru mişcarea de renascere. Rolul nostru pentru regenerarea lor a fost deasemenea însemnat. O mare parte din cărţile care au format noua generaţiune a Bulgarilor s'au tipărit la noi. Cu ajutorul unui episcop al nostru, Dosofteiu (1806), s'a tipărit cea dintâiu carte în limba bulgară modernă, în tipografia episcopiei. Testamentul nou neobulgar s'a tipărit (1828) cu ajutorul metropolitului Grigorie şi al prinţului Ghica. La noi au lucrat şi au scris toţi Bulgarii ale căror nume astăzi sûnt venerate în istoria şi literatura lor.

La noi s'a înfiinţat la 1869 societatea literară bulgară, care a redactat cel mai bun jurnal scientific bulgar. Dacă am înşira toate cărţile câte s'au tipărit în ţeară, am alcătuì un catalog foarte interesant prin amĕnuntele sale.

Dar' şi mişcarea politică a găsit acì teren liber. Oamenii nostri politici au îngăduit sĕ pregătească şi sĕ zemislească toată mişcarea modernă bulgară. Acì s'a format prima legiune bulgară, care s'a luptat pentru independenţa patriei sale.

La noi s'a redactat jurnalul revoluţionar „Viitorul“ precum şi „Libertatea“, înfiinţat de Caraveloff.

La noi s'au înfiinţat o sumă de comitete cu scopul de a deştepta spiritul naţional bulgar. Dacă resultatele n'au fost directe, 'i-am pregătit totuşi pe dînşii pentru o vieaţă naţională, pe Turci pentru concesiuni, ear' Europa pentru simpatìa lor.

Noi ne putem mândri şi de astă dată că am contribuit ca sĕ se deştepte, şi sĕ sperăm că vor recunoasce meritul nostru.

În genere ceea-ce dorim noi, este ca toate popoarele P. Balcanice sĕ fie stăpâne pe soarta lor şi sĕ fie deapururea în strînsă legătură pentru-ca sĕ poată ţinè piept în contra atacurilor celor puternici, şi îndeosebi pentru Bulgari, dorim ca sĕ avem aceleaşi relaţii frăţesci şi pacînice, care ne-au unit în timpul imperiului româno-bulgar.

Nu e o rusine, în sfîrşit, de a recunoasce că şi ei ni-au făcut bine. — Au fost oameni, care sĕ denege influenţa Bulgarilor asupra noastră. Evident, că aceasta e tendenţios şi prin urmare greşit. Dacă noi am îmbrăţişat cultura lor, este că ajunsesem fără cultură, perzând ori-ce tradiţii de civilisaţia veche. E adevĕrat însĕ, că astăzi n'a rĕmas nici o urmă de acea influenţă. Dar' nu trebue pentru aceasta sĕ fim împedecaţi în dreapta şi nepărtinitoarea scrutare a trecutului; din contră, trebue sĕ căutăm a pătrunde şi înţelege faptele istoriei noastre: sĕ zugrăvim faptele cu adevĕratele colori pe pânza trecutului în locul şarbedelor închipuiri, şi sĕ fim siguri, că prin aceasta ne vom lumina îndeajuns asupra direcţiei ce ar trebuì sĕ apucăm pe calea viitorului. —

CRONICĂ

Archiducele Otto, după-cum se anunţă din Praga, s'a îmbolnăvit de pojar.

*

Schimbare în oficiul de mare eqestru al Curţii. Marele equestru de până acum al Curţii din Viena, principele Thurn-Taxis, retrăgêndu-se dela acest post, în locul lui a fost numit principele Rudolf Liechtenstein, care a primit totodată şi dignitatea de căpitan al escadronului de gardă de corp, pe care a purtat-o antecesorul seu.

*

Scire personală. Se telegrafează din Strigon cu data de 9 c.: Primatele a plecat astăzi, însoţit de secretarul seu Medardus Kohl, la Viena, unde a descins în Pazmaneum. Dela Viena primatele va pleca la Roma spre a aduce Papei omagiile sale.

Această călătorie a primatelui se aduce în legătură cu cestiunea botezurilor din căsătorii nestecate.

*

Regularea salariilor învĕţătorilor. Cu referat asupra proiectului de lege privitor la regularea salariilor învĕţătorilor a fost însărcinat, precum anunţă foile din Budapesta, deputatul Francisc Fenyvessy, care va refera asupra proiectului în comisiunea şcolară îndată după vacanţa Pascilor.

*

Scir diplomatică. Se telegrafează din Paris „Temps“ anunţă din Roma, că intenţionează a se retrage din considerăţiuni sanitare dela postul de ambasador în Viena. Succesorul seu va fi probabil marchisul Maffei, actualul ambasador în Madrid.

*

Meritul îşi face cale. Cu satisfacţie viuă şi legitimă înregistrăm următoarele: Jurnalele din România aduc scirea, că în decursul desbaterilor asupra budgetului cultelor, deputatul C. C. Dobrescu a luat cuvêntul contra unirii catedrelor de religiune şi de istoria Românilor la şcoala normală de institutori din Bucuresci, al căror titular este amicul nostru dl Simion Popescu, atât de brutal expatriat mai ĭul tost protopop al Sibiiului. Domnul ministru al cultelor Tache Ionescu a dat cu acest prilegiu binemeritatului nostru compatriot o satisfacţiune publică fără pareche în analele şcolelor române. D-sa a ţis: „În ce priveşte catedra de religie şi de istoria Românilor, întêmplarea vrea ca profesorul respectiv de religie să fie şi un excelent profesor de istorie“. Un lucru de acelaşi fel s'a întêmplat în Noemvrie 1890 în senatul României, când profesorul universitar şi senatorul din Iaşi, dl Mârzescu, a ţis într'un discurs despre dl Simeon Popescu: „Aud din toate părţile, că este un eminent profesor“. Ne bucurăm de această meritată recompensaţie a dlui Popescu, care îl va face, poate, să uite scârba ce a îndurat aici în patrie, unde atâtea lucruri bune a făcut şi a mai voit să facă!

*

Producţiune teatrală. Primim următoarea învitare la producţiunea teatrală ce se va ţinè Luni în 6/18 Aprilie 1892 în sala hotelului „Univers“ în favoarea societăţii „Concordia“ din Blaj. *a) Vistavoiul Marcu.* Comedie în 3 acte de Teochar Alexi. Persoanele: Naie Totolean, un avar bogat, dl Ioan Russu. Filip, fiiul seu, dl Emil Olteau. Coralia Tufă, fiica sa, d-na Charlotte Bach. Tănase Tufă, ginere-seu, dl Vasilie Barna sen. Doctorul Vlădescu, dl Aurel Maniu. Zoiţa Liliac, d-ra Sara Kaunz. Marcu, vistavoiu la doctorul Vlădescu, dl George Rozor. Un servitor, doi sergenţi, un alaiu de nuntă ţerănească cu lăutari. *b) Herscu Boccegiul.* Cântecel comic de Vasile Alexandri. Cântat de dl Ioan Covaciu. *c) Creditorii.* Comedie într'un act de Vasile Alexandri. Persoanele: Alecu Verişan, actor, dl Emil Oltean. D-ra Aglae, actriţă, d-ra Maria Şchiau. Taki Jăvrescu, dl Ioan Raţ. Un croitor francez, dl Nicolau Călugăr. Un ciobotar neamţ, dl Enric Bach. Un cofetar grec, dl Aurel Maniu. Un zaraf jidan, Iosif Isac. Un tutungiu armean, Valeriu Nemeş. Un droşcar lipovan, Vasilie Barna jun. Un ficior, Vasilie Török. Scena se petrece în Iaşi. Preţul de întrare: Locul I. 80 cr.; locul II. 60 cr. Statul 40 cr. Începutul la 8 oare precis. Biletele se pot procura la prăvălia dlui Demetriu Turcu şi seara la cassă.

*

Necrolog. Primim următorul anunţ tunebral: Subscrişii cu inima întristată aduc la cunoscinţă încetarea din vieaţă a preaiubitului soţ şi tată *Moise Miloş*, învĕţător emerit, răposat în etate de 61 ani, în 20 Martie 1892, în urma unui morb îndelungat. Rămăşiţele pământesci ale scumpului defunct s'au înmormêntat în Barra în 22 Martie 1892 la 2 oare d. a. La această tristă solemnitate toţi consângenii, amicii şi cunoscuţii au luat parte. Funcţiunile religioase s'au sĕvîrşit de către preoţii Ioan Mateiu, preot în loc; Alexandru Blasiu, preot în Lăpusnic; Dimitrie Schelegia, preot în Dobresci; Procopiu Lelescu, preot în Vizma, ca ginere; Petru Beldea, învĕţ. în Vizma; Pieri Adrian, învĕţ. în loc; Trif Cornea, învĕţ. în Criobara. După finirea ceremonialului părintele Alexandru Blasiu a ţinut o cuvêntare foarte acomodată despre cariera învĕţătorească, care a stors şiroaie de lacrimi de pe feţele tuturor asistenţilor. Fie-i ţerîna uşoară şi memoria binecuvêntată! Paraschiva Miloş născută Mateiu, ca soţie; Silvia Miloş măritată Lelescu; George Miloş, capelan în loc; Ioan Miloş, paroch în Batta, ca fii.

*

Vamă de pod. Dreptul de podărit exerciat de oraşul Ibaşfaleu pe podul de peste Têrnava-mare, între Ibaşfaleu şi comuna Şaroş, în urma decisiunii luate de comisiunea administrativă a comitatului Têrnavei-mici la 5 Februarie 1891 pe basa §. 92 din art. de lege 1.: 1890, s'a declarat de valabil.

*

O rectificare. Dl Krasznay Olivér, pretor-suprem în Brad, ne recearcă să rectificăm următoarele în traducerea românească a scrisorii d-sale, publicată în numĕrul dela 25 Martie n. a. c., care d-sa ni-o trimisese în ungurese: Pe pagina 2., col. 1. rîndul 25 de jos, unde se ţice: „Între alţii au *afirmat-o* aceasta Nicolae Fugata din Luncoiu-de-jos şi Augustin Oniţiu din Mihăleni“ etc., să se cetească. „Intre alţii au *audit-o* aceasta Nicolae Fugata“ etc. Anume dl Krasznay se provoacă la numiţii doi domni numai ca la martori, dar' nu susţine, că şi dînşii ar fi afirmat ce a ţis dl Ullain despre părintele protopop Demian.

*

Carmen Sylva în Italia. Cetim în „Allgemeine Zeitung“ din München: Prin petrecerea sa la cură în Italia, acum de o jumĕtate de an, mai întâiu în Veneţia, apoi în Pallanza, regina Elisaveta a României s'a făcut în timpul din urmă ca om mai cunoscută Italienilor, ear' acuma şi Carmen Sylva va devenì mai cunoscută şi anumit printr'o colecţiune de poesii ale poetei-regine, apărute tocmai în traducere italiană în editura firmei foarte respectate U. Höpli din Milan. Traducerea poartă titlul: „*Poesie di una regina*“. Cărticica, foarte elegant confecţionată, împodobită cu portretul reginei, are drept întroducere o scrisoare autografată a Carmen Sylvei, datată din Pallanza dela 2 Februarie 1892 către traducĕtorul însemnat numai cu iniţialele G. R. di S. In aceasta îi mulţumesce în cuvinte călduroase pentru „lucrarea sa frumoasă şi conscienţioasă“, prin care s'a arĕtat ca adevĕrat poet. Aceasta este o critică din parte atât de necondiţionat competentă, încât nu mai este nimic de adaus, decât la tot casul un cuvênt de recunoscinţă pentru priceperea spirituală, cu care traducĕtorul din marele numĕr de poesii de Carmen Sylva a ales tocmai cele mai gingaşe şi mai caracteristice pentru geniul poetei.

*

Dela societatea geografică română. Biuroul societăţii geografice române publică următoarele concursuri: 1. Premiul „Mihail Balş“ (500 lei) pentru cel mai bun dicţionar geografic pentru judeţul Suceava. 2. Premiul „Principele Ferdinand“ (1000 lei), pentru cel mai bun dicţionar geog pentru judeţul Dolj. 3. Premiul „Mihail Balş“ (500 lei) pentru cel mai bun dicţionar geografic pentru judeţul Tecuci. 4. Premiul „Alexandru N. Lahovary“ (500 lei) pentru cel mai bun dicţionar geografic pentru judeţul Vêlcea. 5. Cinci alte premii à 500 lei fiecare pentru cele mai bune dicţionare geografice pentru judeţele următoare: Constanţa, Ialomiţa, Olt, Prahova, Putna, Rîmnicu-Sărat şi Tulcea. 6. Premiul „Fraţii George Assan“ (1000 lei) Lucrarea va forma un volum de aproximativ 200 pagine, formatul buletinului S. G. R. Terminul pentru trimiterea manuscriptelor se fixează până la 31 Decemvrie 1892. Manuscriptele premiate devin proprietatea societăţii geografice române. Toate celelalte condiţiuni sûnt cele deja publicate şi se pot obţinè dela dl secretar general, Bucuresci, strada Vestei 4.

*

Liga culturală, secţiunea Iaşi a trimis următoarea telegramă:

„Dlui Iancu, cav. de Zotta.

„Liga culturală, secţiunea Iaşi, felicită călduros pe fraţii Bucovineni, pentru strălucita isbândă în alegeri. Românul nu pere!“

*

Cas de moarte. La 9 c. a. răposat în Viena cunoscutul comerciant de obiecte de artă Oscar Krammer.

*

Inaugurarea docurilor din Galaţi şi Brăila. Imediat după inaugurarea liniei Iaşi—Vasluiu se vor inaugura, scriu foile de dincolo, şi docurile din Galaţi şi Brăila. Inaugurările se vor face în primele ţile ale lunii Maiu în presenţa regelui şi a prinţului moştenitor Ferdinand.

*

Duelul misterios. În afacerea duelului misterios, întêmplat la Burdujeni, aflăm din foile de dincolo, că s'a pornit o anchetă. Nu se cunoasce încă resultatul deplin al anchetei. Totul consistă pentru moment în faptul, că lîngă cadavru s'a găsit o adresă a Drlui Baroni din Bacău. Primăria comunei unde s'a dat duelul a liberat, în urma anchetei, permisul de transportarea cadavrului.

*

Visite de monarchi. Se telegrafează din Berlin: Regina Ţerii-dejos va sosì cu regina-regentă probabil la începutul lui Maiu, în Potsdam spre a cercetà pe împĕratul şi împĕrăteasa Germaniei.

„Pol. Corr.“ aduce scirea, că prin Cetinje e vorba de o visită a principelui Nicolau de Montenegro la Sultanul. Visita va avè loc la reîntoarcerea principelui dela Petersburg, unde va merge pe la 25 c. spre a asista la cununia prinţului A. Caragheorghevicĭ cu princesa Aurora Demidov de San Donato.

*

Ţarul în Danemarca. „Kölnische Zeitung“ aduce din Petersburg scirea, că Ţarul Rusiei va pleca la 22 Maiu cu Ţarevna şi copiii, pe yachtul „Steaua Polară“, la Copenhaga spre a lua parte la sĕrbarea nunţii de aur a părechii regale daneze.

*

Regina Angliei, după o telegramă din Wiesbaden, va sosì la 24 Aprilie n. în Darmstadt.

*

Anarchiştii. La Faienze, după-cum se scrie din Roma, s'a descoperit la gară o ladă cu dinamită, care era furată de anarchişti şi dată cu destinaţia pentru Bologna.

— Sciri din Bruxella anunţă, că în Au-Valais s'a descoperit un deposit secret de dinamită. După toată probabilitatea, acì e vorba de un deposit al anarchiştilor.

După-cum se anunţă din Posen, decanul Poninski din Kozcielek (Polonia) a fost atacat în odaia sa de patru oameni deghisaţi, care îi cerură bani în numele anarchiştilor poloni. Decanul a sărit pe fereastră în grădină, unde a primit răni grele. Fiind urmăriţi, unul dintre atentatori a fost omorît, un al doilea s'a sinucis singur împuşcându-se, al treilea împuşcà pe al patrulea şi apoi pe sine. Se ţice, că hoţii au venit direct din Berlin. Cu privire la acest atentat se anunţă mai departe, că atentatorii au predat decanului bilete roşii de cuprinsul, că comitetul executiv polon al anarchiştilor îi demandă să predee toţi banii anarchiştilor poloni, căci de nu, va fi pedepsit cu moarte.

Bibliografie.

Din Seplac primim următoarele: Coală de prenumeraţiune la opul „*Cuvinte de aur*“ sau „*Învĕţături înţelepte*“. Date de un Părinte fiiului seu! Din operele lui J. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea, preot al diecesei Gherlei. Cu permisiunea preavener. ordinariat. — Către preaonoratul public cetitor! În timpul acesta, când stricăciunea moravurilor este aşa de mare, când corupţiunea se lăţesce în proporţiuni înspăimêntătoare între tinerime, când părintele iubitor este îngrijat de fiecare pas ce-'l face fiiul sau fiica sa, temêndu-se ca nu cumva acela să fie primul pas pe calea periculoasă a stricăciunii şi ultimul de pe calea nevinovăţiei; când lipsa de caracter sau slăbiciunea în caracter este un testimoniu atât de ruşinos al secolului acestuia numit al luminilor şi al civilisaţiunii, subscrisul am socotit, că voiu face un bun serviciu, atât părinţilor români, cât şi tinerimii române, traducênd în limba română din operele lui I. H. Campe opul: „*Cuvinte de aur*“ sau „*Învĕţături înţelepte date de un părinte fiiului seu*“, care cuprinde în sine învĕţături curat morale şi precepte scoase din experienţa vieţii foarte folositoare pentru tinerime, atât cu privire la păzirea căii virtuoase şi ferirea de stricăciune, cât şi în respectul formării caracterului. Opul se află sub presă şi cu finea lui Maiu va eşì de sub tipar. Aducênd aceasta la cunoscinţa preaonoratului public cetitor, mĕ rog de binevoitorul sprigin. Preţul opului broşurat 1 fl., legat în pânză 1 fl. 46 cr. plus porto postal. Colectanţii primesc dela 10 exemplare unul gratuit. Coalele de prenumeraţiune mĕ rog să se retrimită cât mai în grabă la adresa domnului Ioan Dolian, factorul tipografiei diecesane în Gherla (Szamosujvártt), ca să mĕ pot orienta în privinţa numĕrului exemplarelor. Seplac, 5 Aprilie 1892. Cu stimă: Ioan Sonea, preot gr.-cat în Seplac (u. p. Szamosujvár).

A apărut:

„*Tablele cerate descoperite în Transilvania*“, studiu archeologic şi filologic, de George Popa, licenţiat al facultăţii de litere din Bucuresci şi profesor. Această scriere, care a fost favorabil apreţiată nu numai de învĕţăţii nostri, ci şi în străinătate, merită atenţiunea tuturor oamenilor de sciinţă dela noi şi în special a cărturarilor români din Munţii-Apuseni.

Cartea domnului George Popa trateză: I. istoricul şi descrierea tablelor cerate; II. paleografia lor; III. cuprinsul juridic al tablelor cerate, minele de aur în Ardeal, colegiile aurare şi funerare; IV. tablele cerate din punct de vedere etnografic şi filologic.

Studiul e îmbogăţit cu 3 stampe şi gravuri intercalate în text.

Depositul general e la librăria I. Socec în Bucuresci.

„*Foaia Diecesană*“. Organ al eparchiei greco-orientale române a Caransebeşului. Apare în fiecare Duminecă. Redactor Ioan Ionaş. Anul VII. Nr. 13 dela 29 Martie (10 Aprilie) 1892 are următorul cuprins: Partea oficială: Cerculare. — Partea neoficială: Către onoratul public cetitor! — Mijloacele de apĕrare în contra microbilor. — Academia-Română. Sesiunea generală din anul 1892. (Urmare.) — Apel! — Raportul direcţiunii „Albinei“ din Sibiiu. — Varietăţi. — Bibliografie. — Licitaţiune minuendă. — Concurs. — Anunţ.

Călindarul ţilei

1/13 Aprilie 1892

Iulian: Maria Egiptean a.

Gregorian: Iustin.

Soarele: resare 5.18, apune 6.44.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 12 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 723.0)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia ventului
Observată	Diferenţa din preţiuă			
720.9	—6.5	+1.8	+14.4—0.6	SSO

Din ţeară 9 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	766	+2.2	N	2
Sătmar . . .	765	+1.2	NO	3
Cluj	764	+0.2	NO	3
Orşova . . .	—	—.—	—	—
Arad . . .	764	+2.0	O	4
Panciova . .	761	+5.6	N	4

Sosiţi în Sibiiu.

La 12 Aprilie n.

Hotel „*Meltzer*“. Gutt, căpitan, din Biserica-Albă Leonhardt, primarul Sebeşului săsesc Barabas, din Arad. Schwarz, Putzker, comercianţi, din Viena

Economic.

Concesiune pentru cale ferată. Ministerul de comerciu reg. ung. a acordat comitelui-suprem al comitatului Têrnaveimari, baron Gavriil Apor, concesiunea, pe timp de un an, pentru construirea unei căi ferate vicinale dela Sighişoara până la Voila.

—※—

Importul în Elveţia. În urma unei decisiuni a consiliului federal elveţian, transporturile de ouă, fructe de Sud, pĕr de cal, predate în ţerile care se bucură de tariful convenţional cu destinaţie pentru Elveţia, au să fi însoţite de certificate de provenienţă, căci altfel vor fi taxate după tariful vamal general. De notat e, că pentru transporturile din Austro-Ungaria, în sensul art 2, alin. 8 şi 9 din convenţia comercială cu Elveţia, sûnt deajuns astfel de certificate, care se emit din partea autorităţilor loculuì sau a biuroului de vamă de unde se face expedarea, fie acelea situate în interiorul ţerii sau la graniţă, sau apoi din partea unui oficiu consular, fără-ca să mai fie lipsă de vidimarea prin ambasada sau consulatele elveţiene.

—※—

Din România. Se telegrafează din Bucuresci cu data de 9 Aprilie n.: În oraşele mai mari se face propagandă pentru un congres al tuturor camerelor de comeriu române în scopul consultării asupra crisei comerciale actuale în România şi asupra convenţiilor comerciale.

—※—

Financele franceze. Contribuţiunile directe în Francia au dat pentru Martie 2% milioane mai mult decât prevederile şi 7% milioane mai mult decât luna corĕspundĕtoare din 1891. Venitele vămilor sûnt cu 1 şi jum. milion mai mici decât prevederile.

—※—

Insolvenţe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunţă următoarele insolvenţe: Baruch Brecher, comerciant în Sianislau; Milan Lugumerszki, comerciant în Baja; Carol Horak, comerciant în Leitmeritz.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiiu. Dela 12 Aprilie. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 7.— până 7.60, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 6.10 până 6.70, sĕcară 70 până 74 chilo fl. 5.20 până 5.60, orz 62 până 66 chilo 4.20 până 8.60, ovĕs 42 până 48 chilo fl. 2.40 până 3.— cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.80 până 4.20, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 4.50 până 5.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60, sĕmênţă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 6.50 până 7.50, mazĕre 76 până 80 chilo fl. 5.— până 5.50, linte 78 până 82 chilo fl. 6.50 până 7.--, fasole 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 17.— până 17.40, făină nr. 1 fl. 16.80, făină nr. 3 fl. 16.—, făină nr. 5 fl. 15.20 slănină 100 chilo fl. 52.—. până 54.—, unsoare de porc fl. 55.— până 56, sĕu brut fl. 20.— până 22.—, sĕu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sĕu fl. 38.—. până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fên 100 chilo fl. 2.20 până 2.40, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până 3.25, spirt p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 60, carnea de viţel 45 până 55 cr, carnea de porc 50 până 52 cr. carnea de berbece —.— până — cr., ouĕ 10 cu 17 până 20 cr.

Piaţa din Făgăraş, 8 Aprilie. Grâu frumos hectolitrul fl. 7.— până fl. 7.40, grâu mestecat fl. 5.80 până fl. 6.50, sĕcară fl. 5.30 până fl. 5.50, cucuruz, fl. 4.— până fl. 4.25, ovĕs fl. 2.— până fl. 2.20 orz fl. 4.— până 4.60, sĕmênţă de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—, sĕmênţă de in fl. 10.— până fl. 12.—, fasole fl. 5.— până fl. 5.50, mazĕre fl. 6.— până fl. 7.—, linte fl. 8.— până fl. 9.—, cartofi fl. 1.20 până fl. 1.40, mălaiu fl. 9.— până fl. 10.—, sĕu brut 100 chilo fl 22.— până fl. 24.—, lumini turnate de sĕu fl. 41.— până fl. 42, unsoarea de porc fl. 65 până 66, slănină fl. 56—. până fl. 60, cânepa fl. 30.— până 35—, fên fl. 1.40— 1.60, săpunul 100 buc. fl. 22 — fl. 24 spirt pro litru 70—90 cr., un chilo carne de vită 52 până — cr., carne de viţel 48 cr. până — cr. carnea de porc 44 până — cr., carnea de berbece —.— până —. — cr., ouĕ 6 cu 10 cr.

Târgul de rîmători în Steinbruch. În 11 Apr. n. s'au notat: ungaresci bĕtrâni grei 46— cr. până 46½ cr., ungaresci grei tineri 47½ cr. până 48— cr. de mijloc 47— cr. până 47½ cr., uşori 47— cr. până 48— cr., marfă ţerănească grea 46— cr. până 46½ cr., de mijloc 46— cr. până 47— cr., uşorĕ 47— cr. până 48— cr., românesci, de Bakony, grei —— cr. până —— cr., transito gre —— cr. până —— cr., transito de mijloc —.— cr până —— cr., transito uşori —— cr. până —— cr. transito sĕrbesci grei 46½ cr. până 47½ cr. transito de mijloc 46— cr. până 47— cr., transito uşori 46— cr. până 46½ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 9 Apr. n. 1892.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
Grâu dela Tisa „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
Grâu „ Pesta „	74	—.—	—.—	75	9.35	9.50
Grâu de Alba-Reg. „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
„ „ Bacîca „	74	—.—	—.—	75	9.40	9.55
Grâu ung. de Nord	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—

Sĕminţe, vechi ori nouă	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	8.80	9.—
Orz	Nutreţs	60—62	5.75	5.95
„	de vina	62—64	6.15	6.55
„	de bere	64—66	6.80	8.—
Ovĕs	—	39—41	5.80	6 20
Cucuruz (porumb	băuăţ.	75	5.20	5.25
„	de alt soiu	73	5.15	5 20
Meiu		—	5 65	6.—
Hrişcă		—	—.—	—.—

Marfa pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfa per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	9 73		9.75
	„	de toam.	8.75		8.77
	Cucuruz	Maiu-Iun.	5.22		5.23
	„	Sept.-Oct.	—.—		—.—
	Ovĕs	de primă.	5.73		5.77
	„	de toam.	—.—		—.—

Produse diverse	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	37.—	43.—
„	roşie	62.—	70.—
Oleu de rap.	rafinat	37.—	38.—
Uns. de porc	dela Pesta	52 50	53.—
„	dela ţeară	—.—	—.—
Slănină	svêntată	43.—	44.—
„	afumată	49.—	50.—
Sĕu		35.—	36.—
Prune		12 25	12.50
Lictar	slavon, nou	17.50	17.75
„	bănăţenesc	17.—	17.50
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină străcurată	37.—	38.—
Ceară	de Rosenau	139.	140.
Spirt	brut	18 25	18.75
„	Drojdiuţe de spirt	22.—	22.50

Preţul pe 100 chilograme.

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 11 Aprilie n. 1892

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.36 vênd.	9.42
Lire turcesci	„	10.55 „	10.65
Imperiali	„	9.60 „	9.70
Ruble rusesci	„	1.19½ „	1.21

Bursa de Budapesta.

Din 9 Aprilie 1892

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	108.35
„ „ hârtie „ 5%	101.75
Împrumutul căilor ferate ung.	118 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	115.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.—
Bonuri rurale ung.	93 50
„ „ croato-slavone	—.—
Obligaţiunile desp. regaliilor	93.20
Împrumut cu premiu ung.	145.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	137 75
Renta de hârtie austriacă	94.25
„ de argint austriacă	94.25
„ de aur austriacă	110.50
Losurile austriace din 1860	150.—
Acţiunile băncii austro-ungare	985.—
„ „ de credit ung.	339.25
„ „ „ „ austr.	390.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred şi economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.59
Napoleon-d'ori	9.43
Mărci 100 imp. germane	58.25
Londra 10 Livres sterlingi.	109.—

Bursa de Viena.

Din 9 Aprilie n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	108 35
„ „ hârtie „ 5%	101.80
Împrumutul căilor ferate ung	118.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	115.50
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. 2-a emisiune)	99.70
Bonuri rurale ung.	92.80
„ „ croato-slavone	105.—
Împrumut cu premiu ung.	145.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	136 25
Renta de hârtie austriacă	95.—
„ „ argint austriacă	94 25
„ „ aur austriacă	110.70
Losuri austr. din 1860	150.—
Acţiunile băncii austro-ungare	989.—
„ „ de credit ung.	338.75
„ „ „ „ austr.	309.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.62
Napoleon-d'ori	9.44
Mărci 100 imp. germane	58 20
Londra 10 Livres sterlingi	118.90

Bursa de Bucuresci.

Din 14 Mart. st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim.
Renta rom. per 1875 5% . .	100.75	—.—
Renta română amort. 5% . .	98¼	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	—.—	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6% .	101⅛	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6% .	274.—	—.—
Împrumutul municipal 5% . .	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7% . .	97—	—.—
Scrisuri func. rurale 6% . .	102—	—.—
Idem urbane 7%	101	—.—
„ 6%	92⅜	—.—
„ 5%	88—	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc rom. de reasig.	—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Oblig. Cassei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redactiune responsabil: **Andreiu Balteş.**

„The Gresham“

Societate de asigurare pe vieață în Londra.

Filială pentru Austria: **Viena, I., Gisellastrasse 1.** în casa societății.

Filială pentru Ungaria: **Budapest, Ferencz-József tér 5 és 6 szám.** în casa societății.

Activele societății la 30 Iunie 1891	frc.	117,550.797.—
Venite anuale de premii și interese la 30 Iunie 1891	„	20,725.259.—
Solviri pentru contracte de asigurare și de rente și pentru răscumpărări etc. dela fundarea societății (1848)	„	249,311.449.—
În ultimul period de gestiune s'au însinuat la societate pentru	„	61,372.000.—
oferte noue, prin care suma totală a ofertelor însinuate dela fundarea societății se urcă la .	„	1.728,184.555.—

Prospecte și tarife, pe basa cărora societatea extradă polițe, precum și formulare de declarațiuni se dau gratuit prin domnii agenți din toate orașele mai mari, precum și prin

[1266] 9—52 **Agentura generală pentru Transilvania din Cluj.**

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vêndare la **Institutul tipografic**, societate pe acții în Sibiiu

MEMORIALUL

archiepiscopului și metropolitului

Andreiu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar archiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări și rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un petitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Crau lu din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și [illegible]beana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1891.

Budapesta—Predeal

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.—	8.15	8.15		3.25	pl.	Viena . . . sos.	3.—		3.—	7.20	6.20
8.30	1.50	3.20	5.50	9.15		**Budapesta** .	6.20		6.35	1.55	8.40
11.38	4.10	6.50	9.22	11.19		Szolnok . .	2.55	5.26	3.31	11.51	4.47
2.12	5.51		11.53	12.57		P.-Ladány .	12.06	3.46	1.16	10.09	2.24
3.53	7.06	1.—	1.50	2.12	sos.	Oradea-mare pl.	Tr. de persoane	2.25	11.04	8.47	12.09
4.—	7.13		2.34	2.19	pl.	Oradea-mare sos.		2.18	10.44	8.42	11.51
4.30	7.43	2.03	3.03	2.49		Mező-Telegd .		1.52	10.07	8.17	11.17
5.22	8.18	3.19	3.46	3.26		Rév . . .			9.30		10.42
5.45		3.57	3.57			Bratca . .		1.26	9.10	7.51	10.23
6.05	8.51	4.29	4.09			Bucia . .			8.51		10.06
6.31	9.07	5.02	4.55	4.21		Ciucia . .			8.25	7.12	9.51
7.12	9.37		5.34	4.55		Huiedin . .		12.47	7.47	6.43	9.12
7.29			5.51			Stana . .		12.17	7.28		8.53
7.49			6.12			Aghiriș . .			7.02	6.11	8.29
8.01			6.25	5.47		Ghirbĕu . .			6.47		8.15
8.14			6.39			Nădĕșel . .			6.29	5.47	8.—
8.29	10.37		6.56	6.—	sos.	Cluj pl.		11.01	6.08	5.30	7.40
8.46	11.10		8.20	6.18	pl.	Cluj sos.		10.45	5.14	4.53	6.52
9.03	11.28		8.45	6.34		Apahida . .			4.45	4.32	6.34
10.08	12.38		10.21	7.34		Ghiriș . .		9.23	3.18	3.15	5.26
10.37	1.14		11.09	7.57		Cucerdea . .		8.54	2.31	2.39	4.52
10.56	1.21		11.17			Uioara . .			2.13	2.19	2.34
11.04	1.29		11.26			Vințul-de-sus .			2.05	2.12	4.28
11.28	1.54		11.54	8.22		Aiud . . .		8.24	1.35	1.50	4.07
11.45	2.13		12.18	8.38	sos.	Teiuș pl.		8.07	1.08	1.25	3.47
12.13			12.58	8.43	pl.	Teiuș sos.		8.—	12.28		2.49
12.44			1.34			Crăciunel . .			11.57		2.27
12.59			1.51	9.14		Blaj . . .		7.31	11.42		2.13
1.35			2.29			Micăsasa . .			11.06		1.39
1.51			2.48	9.48	sos.	Copșa-mică pl.		6.57	10.47		1.18
2.12			3.03	9.50	pl.	Copșa-mică sos.		6.55	10.31		12.53
2.31			3.26	10.06		Mediaș . .		6.42	10.09		12.37
3.04			4.07	10.28		Elisabetopol .		6.21	9.31		12.06
3.46			4.49	11.04		Sighișoara .		5.54	8.53		11.29
4.04			5.35	11.19		Hașfaleu . .		5.34	8.23		11.08
5.26			7.23	12.27		Homorod . .		4.29	6.55		9.46
6.10			8.09	12.58		Ágostonfalva .		3.56	6.09		9.04
6.41			8.43	1.15		Apatia . . .		3.40	5.42		8.37
7.17			9.18	1.35		Feldioara . .		3.19	5.07		8.03
8.—	Tr. de persoane	Tren accelerat	10.05	2.00	sos.	Brașov pl.		2.48	4.20		7.23
	12.20	5.15		2.19	pl.	Brașov sos.	10.17	2.18		6.58	
	1.41	5.57		3.01		Timiș . . .	9.41	1.42		5.57	
	2.26	6.29		3.31		**Predeal** . .	9.12	1.12		5.16	
	8.50	12.10		9.30	sos.	Bucuresci . pl.	4.40	7.40		8.50	

Budapesta—Rușava—Vercerova

Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	ren accelerat			Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane
9.15	10.36	8.30	9.15	4.15	pl.	Viena . . . sos.	12.50	12.50	3.50	7.05	6.35
Vineri											
2.20	7.45	1.25	7.—	9.20	pl.	**Budapesta** . sos.	7.20	7.30	10.35	2.05	8.40
circul. numai Sâmbăta	9.45	2.39	9.21	10.34	sos.	Czegléd . pl.	5.07	6.10		12.51	6.40
	10.—	8.45	9.29	10.56	pl.	Czegléd . sos.	4.59			12.46	6.30
5.29	1.14	4.44	12.51	1.05	sos.	Seghedin pl.	1.40		7.22	10.47	3.15
5.25	1.40	4.50	1.15	Tren mixt	pl.	Seghedin sos.	1.14		7.16	10.41	2.42
7.32	4.47	6.46	4.40		sos.	Timișoara pl.	9.50		5.20	8.44	11.30
											Tren mixt
7.42	5.20	6.56	5.40	9.20	pl.	Timișoara sos.	9.20		5.14	8.36	4.06
	6.42	7.44	6.48	10.57		Topoloveț . .	8.15			7.48	2.36
	7.30	8.12	7.29	12.20		Lugoj . . .	7.35			7.22	1.37
	8.43	9.04	8.42	2.55		Caransebeș . .	6.31			6.38	11.48
		9.59	9.52	4.40		Teregova . .	5.20			5.39	8.47
11.57			11.05	6.40		Mehadia . .	3.53				6.23
		11.09	11.14	6.54		Băile-Herculane	3.40		1.03	4.20	6.—
		11.19	11.27	7.17		Topleț . . .	3.24			4.07	5.38
12.24		11.36	11.45	7.45	sos.	Rușava . pl.	3.05		12.24	3.50	5.—
12.29		11.42	2.01		pl.	Rușava . sos.	2.35		12.19	3.20	
12.37		11.50	2.10			Vercerova .	2.26		12.10	3.12	
11.40		10.05				Bucuresci .			4.03 Dumin.	7.40	

Budapesta—Arad—Teiuș

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane				Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.50	8.—		pl.	Viena . . . sos.		6.20	7.20	3.—
8.15	1.50	9.50		**Budapesta** .		7.20	1.55	5.50
11.14	3.57	1.05		Szolnok . .		4.15	11.51	2.21
3.45	6.52	5.24	sos.	Arad pl.		11.18	8.24	9.05
	Tr. d. per.		pl.	Arad sos.				
4.30	2.20	5.46				10.46	7.02	8.40
4.42	2.34	5.57		Glogovaț . .		10.34	6.49	8.30
5.03	3.05	6.19		Gyorok . . .		10.11	6.20	8.08
5.14	3.23	6.30		Pauliș . . .		9.58	6.01	7.57
5.32	3.39	6.48		Radna-Lipova .		9.44	5.44	7.46
5.56		7.12		Conop . . .		9.10		7.17
6.12		7.27		Bêrzava . .		8.54		7.02
6.58		8.07		Soborșin . .		8.03		6.24
7.26		8.33		Zam		7.28		5.53
7.52		8.57		Gurasada . .		7.—		5.28
8.08		9.13		Ilia		6.49		5.17
8.26		9.29		Branicica . .		6.24		4.55
8.52		9.53		Deva . . .		5.59		4.33
10.—		10.19		Simeria (Piski)		5.43		4.17
10.25		10.50		Orĕștie . . .		4.42		3.30
10.44		11.16		Jibot		4.20		3.03
11.58		11.44		Vințul-de-jos .		4.58		2.36
11.29		12.06		Alba-Iulia .		3.40		2.19
11.56		12.38	sos.	Teiuș . . . pl.		3.04		1.39

Simeria (Piski)—Petroșeni

6.34	10.35	4.22	pl.	**Simeria** . . sos.	9.52	3.27	9.20
7.28	11.26	4.58		Streiu . . .	9.18	2.49	8.39
8.45	12.23	5.42		Hațeg . . .	8.36	1.54	7.52
9.53	12.—	6.36		Pui	7.57	1.05	6.52
10.53	2.23	7.24		Crivadia . .	7.19	12.19	5.50
11.45	3.19	8.04		Banița . . .	6.41	11.40	5.02
12.26	4.—	8.36	sos.	**Petroșeni** . pl.	6.00	10.50	4.11

Arad—Timișoara

6.15	11.30	7.15		**Arad** . . .	8.03	3.50	7.50
7.32	12.47	8.04		Vinga . . .	7.21	2.46	6.40
8.42	2.04	8.57		**Timișoara** .	6.20	1.11	5.05

Ghiriș—Turda

7.48	10.35	3.40	10.20		**Ghiriș** . .	5.10	9.50	2.50	9.10
8.08	10.55	4.00	10.44		**Turda** . .	4.50	9.30	2.30	8.50

Sighișoara—Odorheiu

	4.30	11.25		Sighișoara . .	10.52	6.10
	7.21	2.11		Odorheiu . .	8.15	3.15

Careii-mari—Zelău

5.50		Careii-mare .	6.48	
11.—		Zelău . . .	1.56	

Copșa-mică—Sibiiu

3.—	10.57	7.10	pl.	**Copșa-mică** sos.	9.34	6.20	12.05
3.31	11.27	7.43		Șeica-mare . .	9.05	5.55	11.40
4.15	12.08	8.27		Loamneș . .	8.30	5.25	11.09
4.46	12.38	8.59		Ocna	8.02	4.58	10.43
5.10	1.—	9.23	sos.	**Sibiiu** . . . pl.	7.35	4.34	10.17

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

2.50	8.20	2.41	pl.	**Cucerdea** . sos.	7.47	8.25	12.50
3.34	9.11	3.27		Ludoș . . .	6.58	7.41	12.06
5.20	11.17	5.14	sos.	Oșorheiu pl.	5.21	5.54	10.20
5.35		5.36	pl.	Oșorheiu sos.		9.35	9.53
7.10		7.15	sos.	**Reghin.-săs.** pl.		8.—	8.15

Simeria (Piski)—Hunedoara

10.50	4.40	9.16		**Simeria** . .	5.28	3.20	8.10
11.13	5.03	9.34		Cerna . . .	5.11	3.—	7.50
11.48	5.38	9.58		**Hunedoara** .	4.46	2.32	7.22

Brașov—Zernesci

	2.58		**Brașov** . . .	9.24	5.20
7.26	4.39		**Zernesci** . .	8.—	6.44

Brașov—Chezdi-Oșorheiu

8.30	3.10	pl.	**Brașov** . . . sos.	8.08	6.53	
9.13	3.53		Prejmĕr . . .	7.30	6.15	
10.23	5.03		Sepși-S.-Georgiu	6.32	5.17	
12.—	6.41		Covasna . .	4.47	3.32	
12.46	7.26	sos.	**Kezdi-Oșorh.** . pl.	4.—	2.45	

Mureș-Ludos—Bistrița

				4.—		Mureș-Ludoș .					7.21
				6.48		Țagu-Budatelic					4.15
				9.59		Bistrița . . .					1.16

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiunilor sûnt a se cetì de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului Tipografic, societate pe acții în lichidațiune în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.